

Förvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Handläggare:
Jocelyne Ängeslevä

2008-12-19

HSN 0807-0920

Yttrande över motion av Juan Cebrián m. fl. (s) om åtgärder för att förhindra självmord bland äldre människor

Ärendet

Landstingsstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden skall yttra sig över motionen.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att överlämna förvaltningens yttrande till Landstingsstyrelsen

att omedelbart justera beslutet.

Förvaltningens synpunkter

Arbete pågår med en uppdatering av det regionala vårdprogrammet från 2002 i Stockholms län för vård och behandling av suicidnära personer. I vårdprogrammets målgrupp ingår äldre personer.

I den nyligen genomförda upphandlingen av psykiatrisk vård i Stockholms läns landsting (SLL) har suicidprevention beaktats i kravspecifikationen för:

- suicidnära personer
- unga vuxna 18-25 år
- äldre personer
- patienter med allvarliga och långvariga funktionshinder
- patienter med psykisk sjukdom och samtidigt missbruk

I kravspecifikationen har vidare inrättande av äldrepsykiatriska team samt suicidteam lyfts fram.

Ovan angivna grupper ska förtydligas i kommande avtal med de landstingsdrivna verksamheterna år 2009. I uppdragsbeskrivningen för psykiatri har även ett uppdrag lagts till som innebär att en psykiatrisk mottagning omgående skall följa upp om en patient med suicidalt beteende uteblir från ett besök.

Det medicinska programarbetet har tagit fram en fokusrapport "Äldrepsykiatri" (2005). Inom ramen för detta arbete ingår även suicidprevention. Inom närsjukvårdsavdelningen pågår ett arbete för att inför 2009 beakta förslagen i denna fokusrapport.

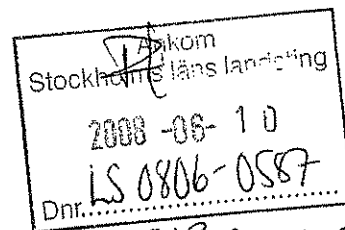
Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutade 2008-12-18 om ett förslag till uppdrag samt uppföljningsplan gällande en nollvision för suicid i SLL. Inom ramen för detta uppdrag ska förvaltningen även ta fram ett förslag till ett handlingsprogram med en nollvision (LS 0802-0131). Handlingsplanen skall belysa hälso- och sjukvårdens roll och ansvar vilket kommer att föras in i kommande avtal. Handlingsprogrammet ska innehålla mål och strategier, där befolkningens behov av suicidprevention belyses utifrån målgrupperna: barn och ungdomar, "mitt i livet" och äldre.

Sammanfattningsvis pågår en rad aktiviteter inom hälso- och sjukvårdsnämndens förvaltning för att förhindra suicid bland äldre.

Catarina Forsman Andersson

Olle Olofsson

MOTION
2008-06-04

Motion av Juan Carlos Cebrián (s) m.fl. om åtgärder för att förhindra självmord bland äldre människor

Självmord är uttryck för ett stort psykiskt lidande. För de närstående orsakar ofta självmord djup sorg och svåra skuld känslor resten av livet. Ofta handlar diskussionerna om unga människor som begår självmord och hur man kan förhindra dessa tragiska händelser. Det är emellertid inte lika känt att äldre begår självmord oftare än yngre. En fjärdedel av alla som begår självmord är över 65 år. Yngre gör dock fler självmordsförsök.

Hittills har det varit tabu att tala om äldre människor och självmord. Ofta är det lättare att avfärda en person som är 75 och som säger sig vara trött på att leva, än när det handlar om en 19-åring.

Föreningen SPES, Suicidprevention och efterlevandes stöd, arbetar för att uppmärksamma de äldres psykiska hälsa och att förhindra självmord bland äldre. Deras arbete är viktigt och också landstinget bör sätta ökat fokus på självmordsprevention bland våra äldre. Kvaliteten behöver höjas på den så kallade suicidvården.

Depressioner hos äldre tas inte på tillräckligt stort allvar. Gjorde vi det skulle självmord kunna förhindras. Depression är den bakomliggande orsaken till självmord bland äldre i 3 av 4 fall. Studier från Göteborg har visat att 96 procent av äldre som tagit livet av sig lidit av psykisk sjukdom (Waern 2002). Många hade uppmärksammat sin behandlande läkare på sin situation.

Närsjukvården borde organiseras så att depressioner bland äldre lättare upptäcks. Närvaron av depressionsjuksköterskor eller ökade antal psykologer på vårdmottagningarna skulle kunna hjälpa tidig upptäckt av psykiska störningar/sjukdomar bland äldre patienter.

Det finns en utbredd föreställning om att livet inte är så kul när man blir gammal, att känna sig hängig och håglös ses närmast som en naturlig del av åldrandet. På så sätt förblir många depressioner oupptäckta och de drabbade får aldrig den vård och behandling de skulle behöva.

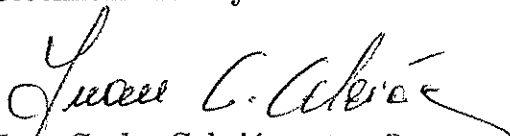
Utbildning i äldrepsykiatri är ett eftersatt område. En blivande läkare i Sverige kan genomgå sin grundutbildning utan att ha fått en enda föreläsningstimme om några av de vanligaste äldrepsykiatriska störningarna, till exempel depression.

Med anledning av ovanstående föreslår jag landstingsfullmäktige besluta

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att skyndsamt beställa en fokusrapport om självmord bland äldre och dess orsaker

att utifrån rapporten ta fram förslag till handlingsplan med självmordspreventiva åtgärder i syfte att förhindra/minska antalet självmord bland äldre.

Stockholm den 4 juni 2008

Juan Carlos Cebrián

Anita Johansson

Mariana Buzaglo-Penchansky